

Sörmlandspelmannen strömkarlesistaärling.

man också vid Lilla Kulltorp, så att den första solstrålen träffade Dautastens täckelse, just som förbundsordföranden Gustaf Wetter gav order om dagens första widmarkslåt — och spelmän och publik smusslade undan regnplagg och paraplyer, som sedan inte mer behövde plockas fram under hela den långa spelmandagen. Gustaf Wetter berättade om bygdens främsta «peiman August Widmark, som redan som åttaåring satt under Hökbäckensbro invid Morjanå, så att hans fiollärare skulle få god hjälp av näcken vid undervisningen och redan som ung blev han traktens främste spelman — om det nu var enbart näckens förtjänst eller kanske också berodde på faderligt påbrå från socknens organist.

August Widmark blev jordbrukare och spelman, men snart tog fiolspellet all hans tid, och han arrenderade ut jorden och ägnade sig helt åt sina fiolelever och spelmandslåtarna, — vid bröllop och andra festligheter i traktens bondgårdar och herresäten. Han fick snart ord om sig att vara Sörmlands bästa gehörs-spelare och när han 56 år gammal dog i torpstugan Lilla Kulltorp, lämnade han många kompositioner efter sig, för att ännu på dödsbädden lära sonen hur en av hans speciallåtar skulle gå. Två digra notböcker fann man så småningom i August Widmarks gömmor, och en av dessa kommer så småningom att förvaras i de sörmländska spelmannens arkiv.

Kulltorps nuvarande ägare Gustaf Johansson avtäckte stenen och på Sörmlands spelmansförbunds vägnar överlämnade Gustaf Wetter minnesmärket till Vingåkers hembygdsfören. Prosten G. Vall tog emot gåvan och tackade — som han sade — för det arbete, som vingåkersborna själva borde ha gjort, men som de nu lovade, att som August Widmarks sockenbor vårda med kärlek och omsorg.

August Widmark blev sedan den mest spelade kompositören då de trettioåret spelmännen åter satte fiolen till hakan, och widmarkslåtarna ljud över ångarna, dryga timmen, innan man med leven för dagens spelmän och August Widmark lämnade Lilla Kulltorp.

Kontraktsposten G. Vall tackar Sörmlands spelmän för Vingåkers nya hembygdsminne. Stenens inskription lyder: Till minne av August Widmark, bygdens störste spelman, född i Ö. Vingåker 5/4 1824, död å Lilla Kulltorp, V. Vingåker 13/5 1878. Sörmländska spelmän reste stenen år 1948.

Solen började just leta sig fram bakom de vårliga regnmolnen och årets första åska mullrade sakta i bakgrunden, när de sörmländska spelmännen i går stämde fiolerna för att spela upp till den lilla spelmansstämman vid Kulltorp i V. Vingåker där de förutom att roa en skara vingåkersbor och katrineholmare också gällde att hylla bygdens största spelman o. näckens sista fiolelev, Lilla Kulltorpsbonden August Widmark, som nästan på dagen 70 år efter sin död nu går till hävderna genom konstfärdig inskription på en ordentligt tilltagen bautasten.

Katrineholms spelmanslag har använt sina frikvällar för att bryta den nära fyra ton tunga stenen ur den kulltorpska åkern och resa den bland mossbevuxna äppelträd på ödetorpet, där August Widmark den 13 maj 1878 slutade sina dagar med fiolen i handen, och nu överlämnade

man högtidligen bautastenen till V. Vingåkers hembygdsförening, som lovade ära och akta den i all framtid som ett kärt och dyrbart hembygdsminne.

De sörmländska spelmännen har förr fått solen att bryta fram genom regntunga moln, och i den strävan lyckades

torsdagen den 8 januari 1948

Spelmanspionjär får minnessten

Katrineholms spelmanslag hedrar August Widmarks minne.

Katrineholms spelmanslag ämnar under år 1948 resa en minnessten vid Lilla Kulltorp i V. Vingåker över den store spelmannen August Widmark. Spelmanslaget reser stenen, och Sörmlands spelmansförbund bekostar inskriften på minnesmärket över denne Sörmlandsstörste spelman på sin tid.

— Planerna har ännu inte tagit fast form, berättar spelmansförbundets ordförande folkskollärare G. Wetter för Kuriren, men med säkerhet kommer stenen så småningom att resas. Widmark, som var pionjär på området i våra trakter, dog för sjuttio år sedan, och på den plats, där han vilar, skall också minnesstenen stå.

— Bland våra övriga framtidsplaner kan jag nämna, att spelmansla-

get avser att inom kort skaffa sig Österåkersdräkten. Det är besvärligt under nuvarande förhållanden, men vi har kommit ett gott stycke på väg, och saken kommer antagligen att vara ordnad i slutet på maj. Välvilliga donatorer har försett oss med en del material, och vi har även fått löfte om hjälp med att sy dräkterna — en nog så besvärlig historia.

— Vidare kommer vi naturligtvis även under år 1948 att spela på olika håll i trakten, slutar hr Wetter. Kullbergsska sjukhuset, barnhemmet, Lövåsen och pensionärshemmet står på besökslistan.

— Spelmanslaget höll i går årsmöte på hotell Savoy. Till styrelse valdes G. Wetter, ordförande, Thure Wedberg, Arthur Forsberg, John Ekman, samtliga Katrineholm, samt Allan Carlsson, Bie. Till musikledare valdes Thure Wedberg med Arthur Forsberg som vikarie. Revisorer blev Erik Enholm och Erik Lindell, Katrineholm. Under året har laget spelat för Julita Röda kors, på Åsa folkhögskola, Koppartorp, Skogsborgs idrottsplats, Kullbergsska sjukhuset och pensionärshemmet.